

PATVIRTINTA
Kauno Palemono gimnazijos
direktoriaus 2017 m. birželio 13 d.
įsakymu Nr. V1-212

KAUNO PALEMONO GIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI IR MOKYTOJUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazijos švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – tvarka) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804); Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu (Žin., 2007, Nr. 80-3214; 2010, Nr. 54-2644, 157-7969); Gimnazijos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579; Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950; Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229; Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228; Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“

2. Ši tvarka reglamentuoja gimnazijos darbuotojų - pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir gimnazijos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančią didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

3. Tvarka nustato mokinių švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias mokiniui įgyvendinti teisę į mokslą.

4. Švietimo pagalbos tikslai:

4.1. padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą;

4.2. užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi gimnazijoje;

4.3. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui gimnazijoje.

5. Švietimo pagalbos uždaviniai:

5.1. užtikrinti mokinių saugumą mokykloje;

5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;

5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

5.4. kartu su tėvais (globėjais/rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(-si) programą bei pasirengimo profesijai įstaigą pagal jų galias;

5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);

5.6. padėti mokiniams adaptuotis mokykloje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės - kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumas - pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;

- 6.3. kompleksiskumas - pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;
- 6.4. decentralizacija - šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;
- 6.5. individualumas - pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;
- 6.6. veiksmingumas - remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

- 7. Švietimo pagalbos gavėjai - gimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai.
- 8. Švietimo pagalbos teikėjai - klasių vadovai, mokytojai, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, gimnazijos vadovai.
- 9. Švietimo pagalbos formos:
  - 9.1. individualus darbas su mokiniu:
    - 9.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;
    - 9.1.2. mokomu namuose;
    - 9.1.3. besimokančiu pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas (jei kyla mokymosi sunkumų);
    - 9.1.4. besimokančiu pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas (itin sėkmingai mokosi);
    - 9.1.5. iškilus individualioms problemoms.
  - 9.2. darbas su klase ar grupe:
    - 9.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;
    - 9.2.2. konsultacijos;
    - 9.2.3. darbas su gabiais mokiniais;
    - 9.2.4. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;
    - 9.2.5. specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai užsiėmimai;
    - 9.2.6. profesinis bei karjeros planavimo informavimas;
    - 9.2.7. sveikatinimo veiklos vykdymas.
  - 9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:
    - 9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui;
    - 9.3.2. pagalba pasirenkant būsimą profesiją;
    - 9.3.3. tėvų (globėjų/rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas.
  - 9.4. darbas su mokyklos bendruomene:
    - 9.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;
    - 9.4.2. savivaldos aktyvinimas.
  - 9.5. darbas su socialiniais partneriais (policija, Kauno PPT ir kt.) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.
- 10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:
  - 10.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų/rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją);
  - 10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;
  - 10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas - ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;
  - 10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
  - 10.5. nusikalstamumo, mokyklos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. pagalbos komandos telkimas mokykloje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III SKYRIUS

PEDAGOGINĖS IR PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO STRUKTŪRA

11. Gimnazijoje veikia 5 lygmenų pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimo mokiniui struktūra.

12. Pirmasis lygmuo. Klasių vadovai ir dalykų mokytojai.

12.1. Klasių vadovai:

- 12.1.1. rūpinasi mokinių asmenybės ir socialine branda, ugdymu (si);
- 12.1.2. buria klasėje dirbančius mokytojus ir kitus specialistus klasės mokinių ugdymui;
- 12.1.3. stengiasi pažinti mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus;
- 12.1.4. domisi mokinių sveikata, saugumu, puoselėja sveiką gyvenimą;
- 12.1.5. padeda mokiniams formuoti vertybines nuostatas;
- 12.1.6. teikia tėvams(globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko elgesį, ugdymosi rezultatus, stebi lankomumą;
- 12.1.7. suteikia auklėtiniui reikiamą pagalbą, jei vaikas patyrė smurtą, prievartą;
- 12.1.8. susipažinęs su situacija, nukreipia mokinių pas specialistus.

12.2. Dalykų mokytojai:

- 12.2.1. atsižvelgdami į PPT rekomendacijas, mokinio gebėjimus ir galias specialiujų poreikių mokinių ugdymui pritaiko ar individualizuoja dalykų bendrąsias programas.
- 12.2.2. teikia trumpalaikes ir ilgalaikes grupines ir individualias konsultacijas gabiems ir mokymosi sunkumų turintiems mokiniams pagal sudarytą konsultacinių valandų grafiką.
- 12.2.3. teikia išsamią informaciją apie specialiųjų ugdymo (si) poreikių mokinių programų pritaikymą, mokinių pasiekimus mokyklos administracijai, mokinio tėvams (globėjams), Vaiko gerovės komisijai.
- 12.2.4. integruoja karjeros ugdymo, prevencines, sveikos gyvensenos ir kitas programas į dalykų bendrąsias programas.
- 12.2.5. 1-10 klasėse kartą per pusmetį metodinėse grupėse dalijasi patirtimi dėl specialiųjų mokymo būdų mokiniams pritaikymo ir programų keitimo.

13. Pamokų, skiriamų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, naudojimas:

- 13.1. Pamokos, skiriamos mokinių ugdymo (si) poreikiams tenkinti, naudojamos:
  - 13.1.1. pasirenkamiesiems dalykams,
  - 13.1.2. dalykų moduliams,
  - 13.1.3. ugdymo diferencijavimui – darbui su gabiaisiais ir turinčiais mokymosi sunkumų mokiniams,
  - 13.1.4. konsultacijoms,
  - 13.1.5. ilgalaikiams projektams.
- 13.2. Pamokos skiriamos atsižvelgiant į mokinių poreikį, mokyklos tradicijas, turimas lėšas.

14. Trumpalaikių konsultacijų organizavimas:

- 14.1. Trumpalaikių konsultacijų trukmė - 1 mėn.
- 14.2. Maksimalus mokinių skaičius laikinojoje grupėje per konsultaciją - 20 mokinių.
- 14.3. Mokymosi pagalba teikiama mokiniui:
  - 14.3.1. kai mokinys iš mokomojo dalyko atsiskaitomojo darbo gauna tris nepatenkinamus pažymius iš eilės;
  - 14.3.2. jei mokinys dėl ligos nelankė mokyklos 3 savaites ir daugiau;
  - 14.3.3. kai jis yra " ribinis " t.y. turi vieną pažymį 4, ar 5, ar 6;
  - 14.3.4. kai jis ruošiasi konkursams ar olimpiadoms;
  - 14.3.5. kai jis rengia ilgalaikį projektinį darbą.

14.4. Konsultacijos skyrimo tvarka:

- 14.4.1. pirminę konsultaciją teikia dalyko mokytojas;
- 14.4.2. dalyko mokytojas, nustatęs, kad mokiniui reikalingos 1 mėn. trukmės konsultacijos, elektroniniame dienyne informuoja apie tai mokinio tėvus (globėjus);
- 14.4.3. už konsultacijų lankymą atsakingi: mokinys(ė) ir dalyko mokytojas;
- 14.4.4. konsultacijos teikimo periodu dalyko mokytojas bendradarbiauja su klasės vadovu;
- 14.4.5. konsultacijos fiksuojamos elektroniniame dienyne.

15. Antras lygmuo. Direktorius pavaduotojas ugdymui.

- 15.1. gavęs informaciją iš auklėtojų, dalyko mokytojų, suburdamas reikalingų specialistų komandą, operatyviai sprendžia problemą;
- 15.2. vykdo mokytojų, dirbančių su specialiujų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais ugdomąją priežiūrą;
- 15.3. koordinuoja Vaiko gerovės komisijos darbą.

16. Trečias lygmuo. Specialistai.

16.1. Psichologas:

- 16.1.1. teikia psichologinę pagalbą – įvertina ir sprendžia mokinio asmenybės ir ugdymosi problemas;
- 16.1.2. bendradarbiauja su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuoja;
- 16.1.3. įvertina gabius mokinius;
- 16.1.4. konsultuoja mokinius ir jų tėvus profesijos pasirinkimo klausimais.

16.2. Psichologinė pagalba teikiama, kai:

- 16.2.1. mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai;
- 16.2.2. prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai);
- 16.2.3. prašo mokytojai (gavę tėvų (globėjų,rūpintojų) sutikimą);
- 16.2.4. prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba;
- 16.2.5. prašo mokyklos Vaiko gerovės komisija;

16.3. Socialinis pedagogas:

- 16.3.1. padeda mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą mokykloje;
- 16.3.2. šalina priežastis, dėl kurių vaikas negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;
- 16.3.3. padeda mokiniui adaptuotis mokykloje;
- 16.3.4. teikia reikalingas socialines pedagogines paslaugas, formuoja socialinius įgūdžius;
- 16.3.5. koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą mokykloje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės auklėtojo ar mokytojo kompetencijos.

16.4. Sveikatos priežiūros specialistas:

- 16.4.1. aktyviai bendradarbiaudamas su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos mokytojais, administracija ir kitais specialistais saugo ir stiprina mokinių sveikatą: teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams);
- 16.4.2. bendradarbiaudamas su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), organizuoja pagalbos suteikimą mokiniui ūmiai susirgus ar įvykus nelaimingam atsitikimui;
- 16.4.3. kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;
- 16.4.4. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (mokyklos stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) mokyklos bendruomenei;
- 16.4.5. inicijuoja rengimą ir dalyvauja mokyklos sveikatinimo projektų (programų) įgyvendinime;

16.4.6. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

16.4.7. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą;

16.4.8. dalyvauja mokyklos darbo grupėse, sprendžiančiose mokinių psichologines, adaptacijos ir socialines problemas.

16.4.9. pateikia informaciją apie problemas, susijusias su mokinių sveikatos išsaugojimu;

16.4.10. pateikia duomenis apie mokinių sveikatą elektroniniame dienyne.

16.5. Specialusis pedagogas:

16.5.1. organizuoja mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimą;

16.5.2. organizuoja specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių pažinimo funkcijų lavinimą;

16.5.3. individualiai dirba su mokiniais šalinant mokomųjų dalykų (lietuvių kalbos, matematikos) spragas;

16.5.4. konsultuoja mokytojus dėl specialaus ugdymo programų rengimo, pagalbos teikimo metodų ir būdų parinkimo;

16.5.5. konsultuoja tėvus (globėjus) dėl mokymosi pasiekimų bei tinkamos pagalbos teikimo.

16.6. Logopedas:

16.6.1. organizuoja mokinių, turinčių kalbos sutrikimų įvertinimą;

16.6.2. individualiai dirba su mokiniais šalinant kalbos, kalbėjimo bei komunikacijos sutrikimu;

16.6.3. konsultuoja tėvus (globėjus) dėl mokymosi pasiekimų bei tinkamos pagalbos teikimo.

16.7. Ugdymo karjerai koordinatorius:

16.7.1. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams.

16.7.2. organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles, netradicinio ugdymo dienas bei kitus renginius;

16.7.3. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokytojus, mokinių tėvus (globėjus/rūpintojus).

16.8. Mokytojo padėjėjas:

16.8.1. padeda ribotų galimybių savarankiškai dalyvauti ugdyme mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

16.8.2. dirba su mokiniu ar mokinių grupe, bendradarbiaudamas su mokytoju, auklėtoju, specialiuoju pedagogu, logopedu ir kitais specialistais.

16.8.3. padeda mokiniui (mokinių grupei) orientotis ir judėti aplinkoje, susijusioje su ugdymu(si), mokykloje ir už jos ribų ugdomosios veiklos, pamokų, pertraukų, popamokinės veiklos, papildomo ugdymo, renginių ir išvykų metu;

16.8.4. padeda mokiniui (mokinių grupei) įsitraukti į ugdomąją veiklą ir pagal galimybes joje dalyvauti: paaiškina mokytojo skirtas užduotis ir talkina jas atliekant; padeda perskaityti ar perskaito tekstus, skirtus mokymuisi; padeda užsirašyti ar užrašo mokymo medžiagą; atlikti kitą su ugdymu(si) susijusią veiklą;

16.8.5. padeda mokytojui parengti ir/ar pritaikyti mokiniui (mokinių grupei) reikalingą mokomąją medžiagą.

17. Ketvirtas lygmuo. Vaiko gerovės komisija.

17.1. Įvertina vaikų specialiuosius ugdymo poreikius, teikia rekomendacijas su vaiku dirbančiam pedagogui bei tėvams (globėjams, rūpintojams), tiria, kaupia duomenis, analizuoja situaciją, dirba konsultacinį darbą.

17.2. Analizuoja vaikų ugdymosi poreikius, problemas ir jų priežastis, nustato švietimo pagalbos priemonių prioritetus, kryptis, teikimo formą; rūpinasi, kad kuo anksčiau būtų aptinkami

pavojai, susiję su vaikų saugumu mokykloje, saugios ugdymosi aplinkos mokykloje kūrimu, vaikų atskirties mažinimu mokykloje; nagrinėja mokinių nenoro lankyti mokyklą, mokyklos nelankymo, baimių eiti į mokyklą, nesėkmingo mokymosi priežastis.

17.3. Organizuoja patyčių, žalingų įpročių ir kitokią prevencinę veiklą.

18. Penktas lygmuo. Tarybos.

18.1. Paskirtis – telkti gimnazijos komandą vaikų ugdymo kokybei garantuoti. Šiame lygmenyje veikia administracijos, mokytojų ir gimnazijos tarybos.

18.2. Administracijos taryba: analizuoja mokinių ugdymo, mokyklos veiklos klausimus, gabiųjų ir specialiųjų poreikių mokinių ugdymo klausimus. Išimties tvarka svarsto ypatingus prevencinius atvejus, bendradarbiauja su teisėsaugos, teisėtvarkos institucijomis, pedagogine psichologine tarnyba.

18.3. Mokytojų taryba: analizuoja ir vertina mokinių ugdymosi rezultatus ir daromą pažangą, svarsto darbo su nemotyvuotais ir nepažangiais mokiniais problemas, rūpinasi gabiųjų mokinių ugdymu, analizuoja teikiamos pedagoginės ir psichologinės pagalbos vaikui kokybę.

18.4. Gimnazijos taryba: sprendžia ypatingus pagalbos teikimo mokiniui atvejus.
